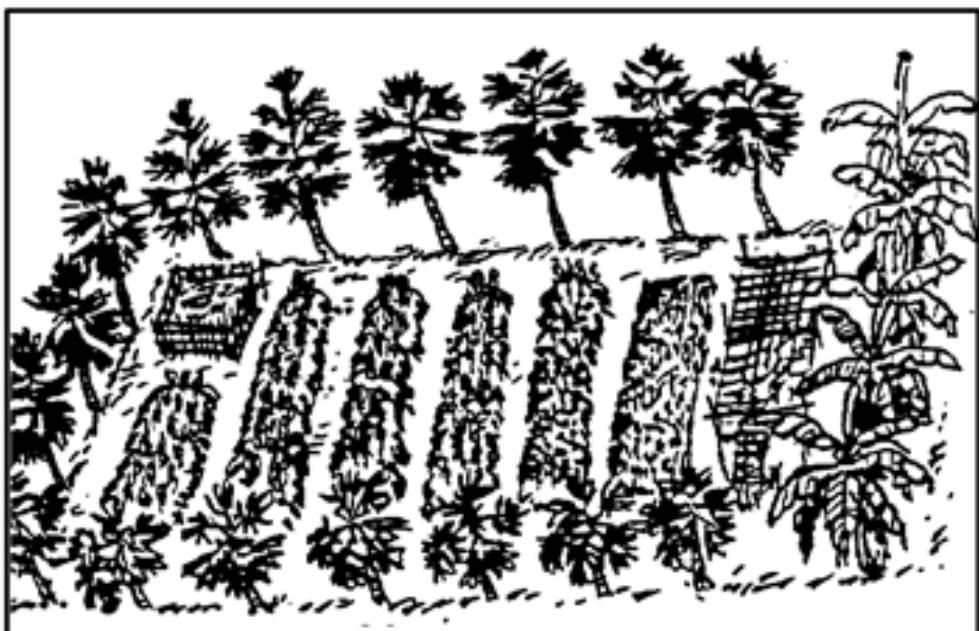

GÈ GÈ WÓ JAI CHUNG É HO ZO HO SHUQ YUNG

Translated into the **Zaiwâ** language by Chúmlut Ban Htang,
Mahkaw Kai Myat,
Lahpai Nang San Ong
Date : April, 2013
Edition : Test Edition

Laiká buk má bo é pé

Laiká buk myìng

1. A-myui tsîng é, zîng é aq séng mû - 1
hpaqchyî byî é hkyô
2. Nâng é hkyâm lé hkásû é - 8
hkyang lhoq htoq luî ho râ lhú?
3. Ho zo châ é xun mhân hpoq pé - 11

Laiká myoq

A-myui tsîng é, zîng é eq séng mû hpaqchyî byî é hkyô

Hkásû é a-myui pé lé hkásu kut wó gè yù lhê?

A-myui tsîng é hkyô

Shigàm a jung jung, htang gè kut é agàm pé eq mhan-haq hpoqnoq gam a jung jung mai a-myui tsing mû hô akô. Gè dik htûm é agàm pé lé wó ho râ matú, gè dik htûm é a-myui pé lé tsîng yù châ lhê.

* Agàm lawán wán kô lò shoq, a-na a joq é, já é agàm mâ é a-myui lé yù aq. Shi myo myo zuî é agàm mâ é je ko je chyoî é shi pê é a-myui lé yù aq. Mhan-haq hpoqnoq pé má le, namchyîm nghâm é agàm pê é a-myui lé yù tsing aq. Hô é agàm pé gi, yhâng é chyûng gam eq atsam pung lhûm lhê.

* Asak rám bê é agàm pé mai a-myui le tsing aq. Lûm mang bê é agàm maî a-myui agè yù.

- * Gótû tû yuq é agàm mâ é a-myui jí lé agè yù. Haú sû é agàm mâ é gi, já é a-myui jí pé a nghut.
- * Hkyang eq i-sâm lak laî é, a já é, atsam a byíng é agàm pé mâ é a-myui jí pé lé agè yù.
- * Yhûmsîng a-myui yù é agàm lé matsîng to aq. Agàm ko mû já jáng, haú gàm mâ é a-myui lé za dum xoq tsîng yù mû ho aq.
- * Yhûmsîng tsîng é a-myui gi, buì nyí myáng bê é a-myui nghut châ lhê. Nghut kôlhàng sân laî byuq bê é agè nghut.
- * Wó dut le gi, nyé yàm mà , a-myui lé tsing aq. Haú su kut jáng, agàm pé má dut sê lo é a-na pé mai wó lhoq yhêñ byî lhê.
- * Agàm yuq é myo a-myo lé wó tak sê yù râ matú, a-myui ra-am lé yù mû, ho râ ten a jé shî é yíbân í bat ra má hô chyam wú aq.

A-myui zîng é hkyô

A-myui a luq banshoq gi, aten myáng myáng buì má lhaq jáng, já é hkyô má wum yom byuq lhê. Buì nyí shau shau za buì má lhap mû, kok/palhêng hkaû má kat zîng to jáng kúm gi, gè dik htum nghut ri. A-myui zîng é yung gè ra-am lé, a-ô má kâ shit tô lhê.

*Aten rámdo myáng shoq
lhap mû, já é a-myui asik pé
lé za, zîng to aq. Ho râ buì
nyí jé shoq, gú mû kyuq é
jowò má to aq.

*Kyuq é a-myui jí pé gi, wuì lé luì luì za wó chyup yù lhê. Wuì teq é a-myui jí pé gi, sê bup byuq lhê.
A-myui jí pé lé kok, pat palhêng, plastic htûng pé hká kat mû, rago tíng tíng myhî to aq. Nhe kyuq tô é myiwap, myige mùn, no-naú mùn pé eq gótû guqshi, wuì chyup é zè pé lé le kat to aq. A-myui zîng tô é kok é $\frac{1}{4}$ má, wuì soq chyup é zè pé kat to luî, mausau long rahkyap hkâm mû, a-myui pé lé kat zîng aq. Ho râ aten jé shoq, a-myui kok é a-myhi lé ratsuí le agè hpóng.

- * Râ lo jáng, a-myui bau a zo râ matú, zè/chi ra jung jung lé a-myui zîng é hkaû má kat byi châ lhê.
- A-myui 10 kilo lé, naphthalene chi 1-2 cham eq nyhó aq.
 - A-myui jí lé, myiwap kyuq eq nyhó aq.
 - A-myui lé, Mak hpyik bom mùn eq nyhó aq.
 - A-myui 1 kilo le, myì-nuq xû/má-un xû ra chyô zo eq myhik nyhó aq.
 - A-myui lé shíngtón pán/ang nàm haq eq nyhó aq.

A-myui lé, a htoq mâ é ra jung jung eq nyhó mû,
a-myhi bò é kok má zîng to aq.

Shi-û jí, Mungdung jí, Htó-pat jí pé gi, gótû a-myui jí pé eq apûng nghut ri. Yhángmoq lè, 2 nyí htoq lai mû, buì agè lhap. Ban lhap jáng, plastic htûng má a-myui rawuí, laì rawuí lhoq pyíng mû, ting za-kut tuî to châ lhê. Htûng hkaû má teq lhá lhá mu é sik mùn, myige mùn,(AJ) so-mûî kat to châ lhê. Laì wó râ matú, htûng lé ra-nyí radàm hpóng châ lhê.

A-myui ra-am lé zîng é yung gè pé lé a-ô má kâ shit tô lhê.

A-myui a jûng jûng	A-myui zîng é yung	A-myui zîng é a hkyíng
သီဟိုင်း Makmung shi	Buì 2 nyí lhap mû zîng aq. Gótû haî a kut cha.	1 zàn
Má-un	Lak lak laî laî haî a kut cha.	Lha-mó 1 6 hkyap
ဒူးရဲး	Teq é a-myui jí pé lé plastic htûng má zîng aq.	Yíbân 2 3 bat
Gabuq shi	Yíbân 1 bat , buì má lhap aq. A-myhi ting é pat palhêng má zîng aq.	15 zàn
Mungdung shi	Sik-yit mùn má kat mû, zîng to aq.	Lha-mó 1 hkyap

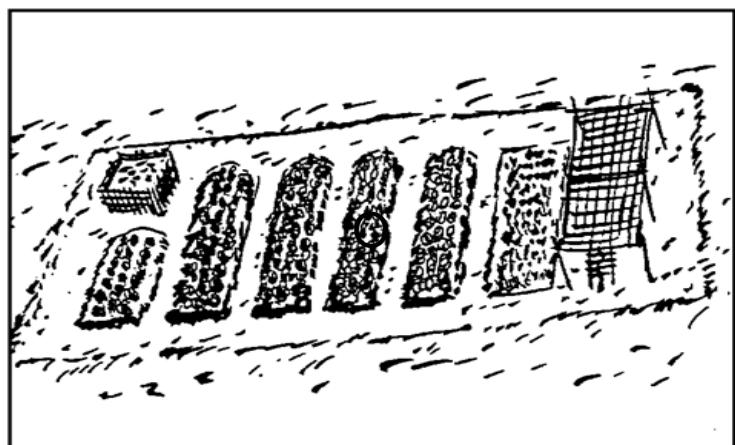
A-myui a jûng jûng	A-myui zîng é yung	A-myui zîng é a hkyíng
Makhpâ (သံပုရာသီး)	Teq é a-myui jí pé lé, plastic htûng má kat mû, myhî to aq.	-
Makmung shi	Teq é a-myui jí pé lé teq é myi ge eq rahá plastic htûng má kat mû, myhî to aq.	Yíbân 13 bat
မင်္ဂလာ	Teq é a-myui jí pé lé teq é plastic htûng má kat mû, teq pe myige pê é gyoro má zîng aq.	Yíbân 6 bat
Sáng-hpô shi	A-myui jí lé buì má 2 nyí lhap mû, pat palhêng hkaû má zîng aq.	1 zàn
စူကာသီး (သို့) အာကာဝတီ	Tíng tíng myhî tô é kok má kat mû, gú é jowò má zîng to aq.	Lha-mó 9 hkyap
ကြက်မောက်သီး	A-myui jí pé lé, teq é sik-yit mùn(AJ) myige mùn eq rahá, plastic htûng hkaû má zîng aq.	Lha-mó 3 hkyap
စောင်းလျေားသီး	Gótû lak lak laî laî haî a kut cha.	Aten myáng dik shoq

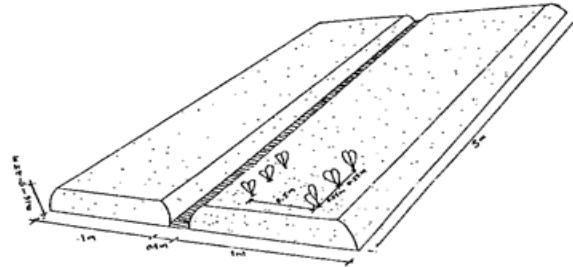
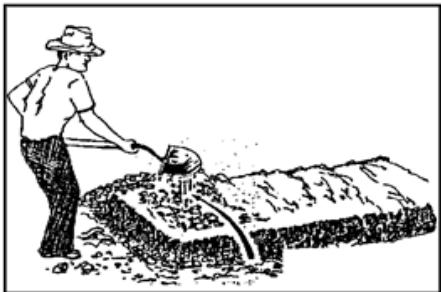
A-myui a jung jung	A-myui zîng é yung	A-myui zîng é a hkyíng
Ma-kyêng	A-myui kyuq shoq bui lhap mû zîng to aq.	Lha-mó 6 hkyap
Mai-sak	A-myui kyuq shoq bui lhap mû zîng to aq.	1 zàn

Náng é hkyâm lé hkásu é hkyang lhoq htoq luî ho râ lhú.

Hkyâm saî é hkyô amyû myû joq lhê. Nàng nyi é jowò maî hkyâm saí bang lé wú mù, ge dik é hkyâm saî yung lé wó myang yù râ nghut lhê. Hkyâm saî é yung ralhum lé a-ô má kâ tô lhê.

1. Hkyâm ho zo râ matú, ge dik é myì lé hkyîn aq. Razàn tup bui záng é jowò dut râ lhê. Myìhpún gè luî wuì luq shoq wó râ lhê. Wuì hkong saí lui é jowò le dut râ lhê.
2. A-pyî 12m, a-tsûng 6m joq é hkyâm gi, yhûm byù 6 yuq nyi é dinghkú ralhûm matú, razàn gón zoshuq râ mhan-haq hpoq noq lé luq luq lom lom wó byí lhê. Hkyâm é rahkyam shut gyam saí luî, ûm, hpehûm, tsibyit pé su nuî doq é jâ lé ho luî, gyam ô má gi chang, shipyik eq sámmihuq pé lé ho aq. Hkyâm é gó rahkyam shut gi, hkyâm saí u chang, râ é myìhpún dong ge dû lhê. Yhûmbyù myo a-myo lé wú mû, hkyâm tiq ko lé ge saî lhê.

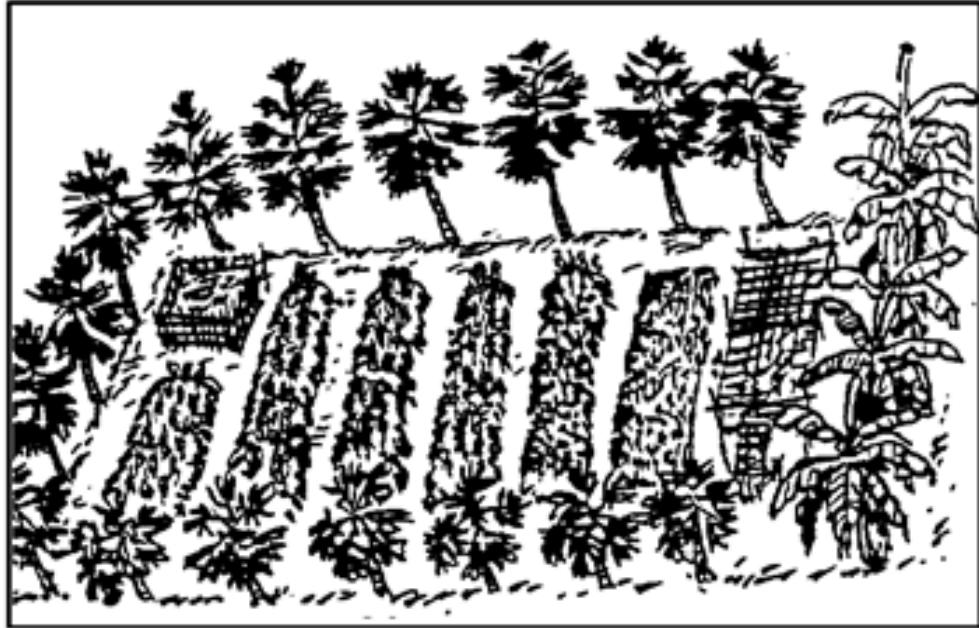

3. Mhan-haq hpoq noq ho râ matú, myhâng shut 6"- 8", apyî 16 pé, atsûng 3 pé joq é dik lé saí aq. Dik ralhum eq ralhum gyoro má nik shut 8", làm shut 11" joq é hkong dut râ lhê.
4. Mhan-haq hpoq noq aho shi lé, dik lé myìhpún kat râ lhê. Wó dut le, sâng-hi hô é zàn má, haî aho shi lé, myìhpún 3" htû shoq kat aq. Htang zan pé ma gi 1" htû shoq kat aq. Wó dut le, myìwap, showui mùn, woq-u kuq lé le kat aq. Ngé nám lé ho jáng wuì dat wó râ matú agam pé gyoro má dauxau (aj) myoq kyuq pé nghop to aq.
5. Hkyâm lé 3 bùm bùm mù 1 bùm má gi, ko lawán é mhan-haq hpoq noq lé ho mù, 1 bùm má gi ako lawán é mhan-haq hpoq noq lé ho aq, chyan é bùm má gi, hówâ dik é matú chyan to aq. Ragàm eq ragàm ahaq wó záng lhum râ é a-kyo má ho aq.

Mhan-haq hpoq noq hô é hkûn râ é a-kyo,

2"-4"	6"-8"	12"-15"	18"-24"	30"
Anghkyî nè	Nuq	Mongla pán	Lumbum	Hpehûm
Hu hpyû	Salat	Mongla htuk	Hkôlâm	Ûm
Hu nè	Ang	Dùnghko	Buibân	Hûmjâng
San tú	Yang-yí	Salat	Mahkyi-sum (ba-up)	
Shihpyik			hkoshau	

6. Hkyâm lhîng hkyuq má sanghpo shi gàm, jangwôm shi gàm, nghô-myup (aj) hpung chuî pé lé wó hô lhê. Hu hpyû, hu né eq yò ban pé su nam é hówa le ho byi râ dut lhê. Haû a gâm pé gi, age é bau pé lé hkyâm mai kônhtoq byî lhé.
7. Mhan-haq hpoq noq lé ahku shi é rahkyap râ a shî má, chyan tô é myì má, mhan-haq hpoq noq dum ho aq. Mhan-haq hpoq noq amyû myû lé jowò kang mù ho aq. Ban shû yù jáng, kyôshi lé haû jowò má yhang dum age ho, jowó htot ho râ dut lhê.
8. Myìhpún kat râ, myoq myoq byi râ, ahkying mán mán wuì shun byi râ age tô-myhí. Já é agàm lé amyui to râ lhê.

Ho zo châ é xun mhan hpoq pé

Myi gùng eq htuk é ho luî mû wum bò nhang é xun mhan hpoq pé lé ho châ lhê. Razàn gón xun mhan hpoq myang zo râ matú, hku zo râ aten apung é xun mhan hpoq a jung jung lé ho aq. Amyit , ahaq, abó wó zô é xun mhan hpoq a jung jung lé ho aq. Wum dut nhâng mû wum-o dat (vitamin) bo é xun mhan hpoq lé ho zo râ lhê.

Wum-o bô nhang é xun mhan hpoq eq xun jí xun cham pé gi; yang-yí, sám myhuq, chîn, nuq a jung jung eq lung bum pé nghut lhê.

Vitamin A, byíng mû yóga ana lé tâng byî é xun mhan hpoq pé gi; shi hpyik, salaú haq, hpéhûm, sám myhuq haq, tsa-pyit shi, eq dûnghko pé nghut lhê.

Gùngdu kô myhàng nhàng é xun mhan hpoq pé gi; nuq ajùng jùng, myì nuq, nuqpup nuq pé nghut lhê.

Vitamin C, bò mû ana wúm lé tâng byî é xun mhan hpoq pé gi; aŋ noq, salaú haq, aŋ hkyî pûn, hu nè pé nghut lhê.

Joqtoq dat byíng mû sui wum yòm ana lé wó tâng byî é xun mhan hpoq pé gi; xan tú nuq, nuq ajùng jùng, sám myhuq haq, salaú haq, mak hpyik bong haq, mhan nyuî haq pé nghut lhê.

Sanghpo gàm, wú-mûng gàm, ngómyuq gàm eq nún̄moq jawò má yuq luì é gó tû agàm pé lé hô to râ age tô myhí.

Shíng nàm é agàm pé gi bau, baûsún baûrang pé lé hkat pyám byî é dong hkyâm lé bo tâng byî lhê. Shíngtón pán, hu nè, hu hpyû, hkyún bu pé gi baûsún baûrang lé hkat htoq byî é xun mhan hpoq pé nghut lhê. Shí agàm pé lé hkyâm má hô to râ dut lhê.

